

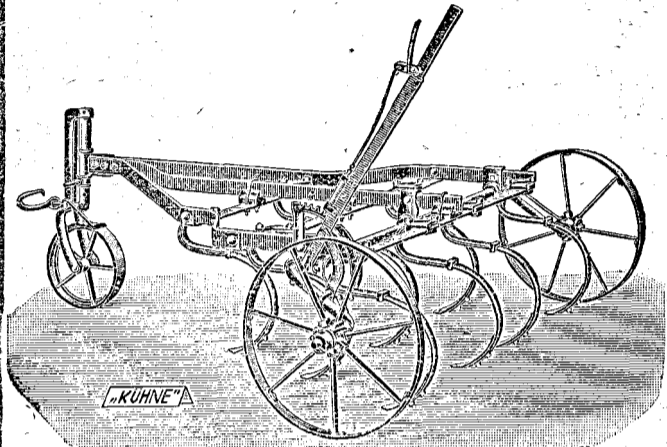
ERDÉLYI GAZDA

XLIII. ÉVFOLYAM.

KOLOZSVÁR, 1911. Március 12.

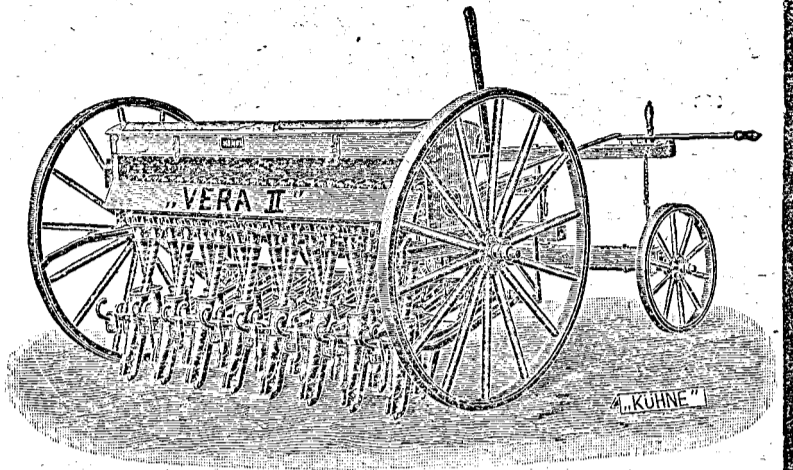
11. SZÁM.

Egy- és többvasú acélekéket, rét- és szántóföld-boronákat, rugós-fogas porhanyító eszközöket, tárcsásboronákat, talajtömörítőket, Mosoni Drill és Vera II. vetőgépeket,

LASS-féle
RÉPA-
KAPÁLÓKAT,
OSBORNE
ARATÓ-
GÉPEKET
szállít:

2012

„Kühne” mezőgazdasági
gépgyár r.-t.

➔ **MOSONBAN.** ➔

Főraktár: Budapest, VI., Váci-körút 57/a.

Eladó

➔ saját termésű 1910. évi ➔

120–140 hektó

szépen tisztult, zamatos

olasz rizling bor.

VELITS ÖDÖN, birtokos TORDA.

2559

Szőlőoltvány (gyökeres, fás)

a legkedveltebb bor- és csemege fajtákból ELADÓ báró Bornemissza Elemér ur hadrévi gazdaságában. 1000 darabonként I. oszt. ára 170 korona.

Közelebbi értesítéssel szolgál:

NEMÉNYI JÓZSEF,
jóságfelügyelő

Hadrév, u. p. Gerend.

2547

Gazdatársaink ne fedezzék

Vetőmagszükségletüket,

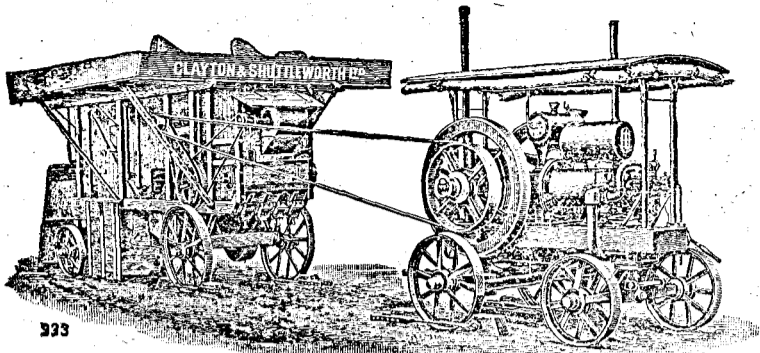
mig a

Székely Gazdák Szövetkezetének, Marosvásárhelyt

ajánlatát nem bírják.

2336

Ajánlattel ingyen és bérmentve szolgálunk.

Kolozsvárt nagy raktár.

Mérnök látogatás
díjtalan!

Clayton & Shuttleworth Ltd.

mezőgazdasági gépgyár képviselete.

Nyersolajmotorok,

Szivógázmotorok,

Benzinmotorok

és

Kenő olajok.

Emélyi Gazdasági és Kereskedelmi Vállalat
Ferenc József-ut 31 szám
 Dr. Osztián Olivér és Társai
 Sürgőnycim: Coloniále Kolozsvár.
 Telefon interurban: 934. sz.

**Műszaki
cikkek.**

2485

Kérjen ajánlatot!

Magyar szabad. 41461 sz. Orosz szabad. 13184 sz. Német szabad. 171497 és 197235 sz. Osztrák szabad. 24190 és 36532 sz.

„REKORD II.” szab. sorvetőgép

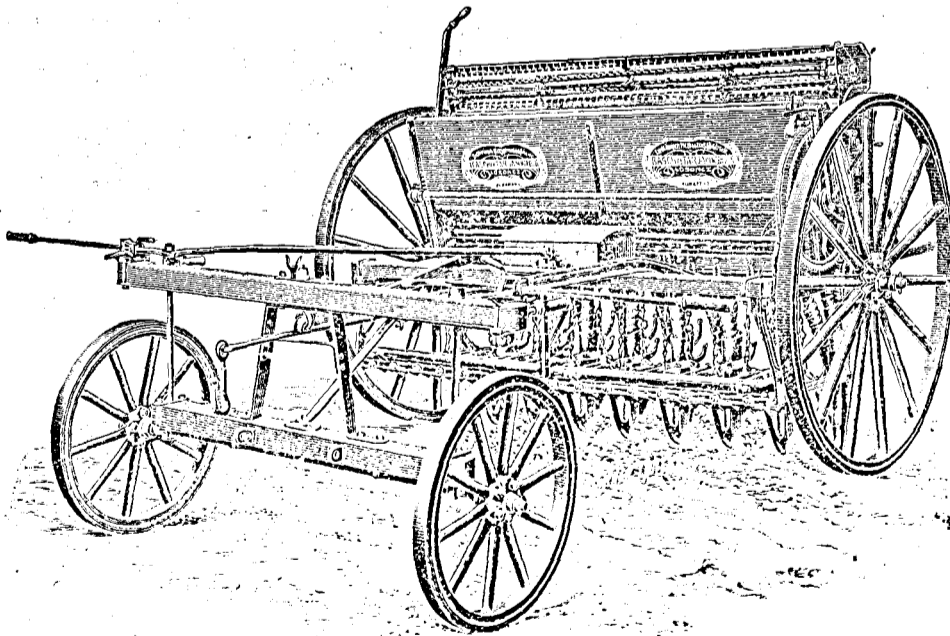
a losonci gazdasági gépgyár gyártmánya
sorba vet — sorba trágyáz.

A sorbátrágyázás

bámulatos termés-

többletet

eredményez.

A sorbátrágyázás

által kb. 50% mű-

trágya megtakari-

tás érhető el.

Államgépgyári legújabb szerkezetű gőcséplőkészletek, benzínmotorok, resicai acélekék, Kalmár-féle rosták és egyéb talajművelő eszközök.

Bővebb felvilágosítással és árjegyzékkel szívesen szolgál:

A Magyar Királyi Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége,

BUDAPEST, V.,
Váci-körut 32.

ERDÉLYI GAZDA

AZ „E. G. E.” TAGJAI INGYEN KAPJÁK
ELŐFIZETÉSI ÁR: 1 ÉVRE 12 KORONA,
1/2 ÉVRE 6 KOR., EGY SZÁM 24 FILLER.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET, ERDÉLYRÉSZI GAZDASZTI EGYESÜLET
ÉS AZ ERDÉLYRÉSZI KERTÉSZETI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL:
KOLOZSVAR, ATTILA-UTCA 10. SZÁM.
A LAP TELEFON SZÁMA: 158.

TARTALOM:

Önálló eredeti cikkek:

Ezer „Hangya”	145
A székelykereszturi bikavásár. <i>Hlatky Miklós.</i>	145
A vértetű Kolozsvárt. <i>Dr. Rapaics Raymuud.</i>	143
Irodalmi szemle.	147
Egyleti élet.	147
Kormányintézkedések.	148
Vegyes közlemények.	149
Hirdetések.	

Ezer „Hangya”.

Ünnepe van a magyar kereskedelemnek. A falusi kereskedelmi élet megtisztításának, a magyar kereskedelem modern alapokra fektetésének az a nagy munkája, amit gróf Károlyi Sándor kezdeményezett, február hó 25-én nagy jelentőségű határállomáshoz ért. Ezen a napon kezdte meg működését a *dömsödi* fogyasztási szövetkezet, amely ezredik a »Hangya«, a Magyar Gazdaszövetség fogyasztási és értékesítő központja kötelékében működő szövetkezetek közt. Az elsőtől az ezredik szövetkezetig aránylag igen rövid idő alatt, 12 és fél esztendő leforgása alatt lehetett eljutni. Ez a körülmény is azt bizonyítja, hogy a szövetkezeti munkásságot egyáltalán nem lehet lekicsinyelni. Az ezer szövetkezet egymaga meg öljön annak a sokat hangoztatott frázisnak, hogy a szövetkezeti mozgalom nálunk Magyarországon nem más, mint az agrárius nagy urak, az ezerholdasok olcsó kedvtelése. Az ezer szövetkezet az ország különböző részeiben, más más falvakban munkálkodik. Hihetetlen dolog tehát, hogy a felvilágosodottság mai korszakában a szövetkezetek közé csoportosuló nép könnyűszerrel hagyná magát orránál fogva vezetett a nagyuraktól, ha bensőleg nem volna meggyőződve, hogy a fogyasztási szövetkezet csakugyan üdvös dolog s ha az elért eredmények ezt a meggyőződést nap nap után nem erősítenék.

A fogyasztási szövetkezetek ugyanis nemcsak szoros értelemben vett közgazdasági, hanem igen számottevő társadalmi munkát is végeznek. A széthúzó törekvéseknek abban a korszakában, amelyben élünk, amikor ezer és ezer nyílt és titkos ellenség dolgozik minden elképzelhető eszközzel a magyar társadalom

szétforgácsolásán valóságos nyereség számba megy minden olyan szervezet, amelyik nem akar éket verni a társadalom különböző rétegei, különböző osztályai közé, hanem ellenkezőleg alkotó munkára akarja egyesíteni a társadalom minden rétegét és minden osztályát. A szövetkezeteknek, de különösen a fogyasztási szövetkezeteknek tagjai lehet mindenki az ur és a szolga, a munkaadó és munkása, a gazdag és a szegény, a művelt és műveletlen egyaránt. A fogyasztási szövetkezetek falain belül bármilyen rangu-rendű és bármilyen minőségű ember is legyen valaki, csak egy közös célt munkálhat, úgy azonban, hogy a cél elérése érdekében kifejtett minden törekvésnek egyúttal a közérdeket is munkálnia kell. A fogyasztási szövetkezet tehát nemcsak a társadalmi ellentéteket iparkodik elsimitani, hanem megindítója és fejlesztője is az önzéstől mentes közérdekes munkának. Azok előtt tehát, akik az ó-világ romjain akarják megépíteni az új világot, vagy pedig azok előtt, akik e romokon akarják minél nagyobbra építeni a saját világukat, azok előtt a »Hangya« ezer fogyasztási szövetkezte bizonyosan sohasem volt és nem is lesz kedves.

Jó szerencse, hogy az ilyenek kisebbségben vannak és kisebbségben is maradnak mindég azok, akik a társadalmi és gazdasági reformokat el sem tudják képzelni rombolás nélkül. Ha egy várost szépre akarunk formálni, ahhoz nincs okvetlenül szükség földrengésre. Ha a társadalmi helyzetet akarunk javítani, ahhoz nincs okvetlenül szükség, hogy társadalmi rendünknek alapjait bontsuk meg. Végtelen szerencse tehát ránk nézve, hogy a fogyasztási szövetkezetek szaporodásával szaporodnak azok a szervezetek is, amelyek ezt a megcáfolhatatlan igazságot átérzik és hirdetik.

A »Hangya« ezer szövetkezte tehát nemcsak a magyar kereskedelemnek nagy ünnepe, hanem a magyar társadalomnak is. A kereskedelem szempontjából ünnep azért, mert a fogyasztási szövetkezetek arról a térről gyomlálják és gyomlálták kezdettől fogva a gatz, ahol a legmagasabbra burjánzott fel. A rossz közigazgatás, a nagy adó, az alacsony munkabér együttvéve sem adott annyi embernek koldusbotot a kezébe mint az áru, termény és pénzsorsa. Most már vannak olyan szerveze-

tek, amik féken tartják az uzsora minden fajtáját. Ezek a szervezetek egyúttal terjesztői a helyes eszméknek s egyúttal megkedveltetői az alkotó közérdekes munkának. Ezek közé tartozik a »Hangya« ezer szövetkezte is. Ezeknek a szövetkezeteknek szaporodása tehát nemcsak a kereskedelem fejlesztése, hanem a magyar társadalom helyzetének javítása érdekében is szükséges.

A székelykereszturi bikakiállítás.

Udvarhelyvármegye állattenyésztéssel foglalkozó gazdaközségének évenként megismétlődő ünnepe, a székelykereszturi bikakiállítás és vásár lezajlott, a megjelentek örömmel győződhetek meg arról, hogy kisgazdáink mily szívós kitartással, szeretettel foglalkoznak az ősi szarvasmarha tenyésztésével, s hogy azok közül is, kik pár év előtt a felülről jött nyomás, illetve kedvezményezés folytán, a divatos áramlattal a nyugati fajtákra esküdtek, többen belátták, hogy nem azok végzik a jó munkát, akik az újert hevülnek, de akik munkával, tudással a meglevőt iparkodnak fejleszteni, s visszatértek ahhoz a fajtához, amely igénytelensége mellett is a legjobb igavonó, de szakértelemmel nevelve mint tejlő állat is kielégítheti gazdája követelményeit.

Nagy tenyésztők: Ugron Zoltán, Bárczay Gyula, gróf Somsich Tihamér, báró Kemény József, Máthé Pál 38 drb., kistenyésztők 87 drb., községek 12 drb. magyar erdélyi fajta bikát, kistenyésztők ezen felül 18 drb. borjas tehenet, 45 drb. két és három éves üszőt, 7 drb. siement-hali, illetve pinzgau-i bikát állítottak ki.

A földművelésügyi miniszterium a helybeli gazdasági felügyelő által 1600, az erdélyrészi kirendeltség vezetője Serényi Béla gróf földművelésügyi miniszter ur képviselője dr. Koós Mihály osztálytanácsos 200, az Erdélyi Gazdasági Egyesület 200, az Országos Magyar Gazdasági Egyesület 100 kor. egy ezüst és két bronz érmet. Ugron Zoltán 50 és a rendező egyesület 200 koronát adtak díjazásokra.

A bikadíjak közül négyet 400, 300, 200, 100 koronást Ugron Zoltán: Káplár, Bárczay Gyula: Buza, gróf Somsich Tihamér Bitang, báró Kemény József: Csalfa, nevű bikái a többi díjat 200, 100, 100, 100, 100, 50, 50 koronást

2008

Magyar

Gazdasági és kerti

Mezőgazdák

Magvak

szövetkezete

legjobb beszerzési forrása

Budapest, V., Alkotmány-utca 31.

vidékbeli kistenyésztők Szőke Károly, Csoma Lajos, Dimény József Burzsán Mózes, Kovács Károly, Szakács Mózes bikái nyerték el míg a községi bikák részére kitűzött 250 kor-t, Székelykeresztur, Medcsér, Szentábrahám, Alsóboldogfalva, Székelyszentmihály, Botfalva és Ujszékely kapták. A borjas tehének részére kitűzött 500 kor. t és 3 drb. érmet Kálmán Lajos, Elekes Dénes, ifj. Pító Lajos, Varga Sándor, Bartalis Samu, Pirtos Gergei, Györffy Mózes, Kovács Mózes, Fekete Pál, Márton Dénes, Feleki Márton, Varga Domokos, Hegedüs Sándor kiskgazdák vitték el. Oklevéllel siemmenthali bikájáért Bokor István lett kitüntetve.

A kiállított 137 drb. bikából eladatott 65 drb. 41,265 kor.-ért a legmagasabb árat 1300 kor.-t Bárczay Gyula bikájáért fizette Székelykeresztur község.

A kiállítást kedélyes lakoma követte, melyen lelkes felköszöntőkkel ünnepeltettek az udvarhelyvármegyei gazdasági egyesület illetve a székelynép jóltevői, a földmivvelésügyi miniszter ur és képviselője, az E. G. E., az O. M. G. E., az egyesület vezetői, akik bölcs előrelátással már a 80-as években létesítették a székelykereszturi országos jellegű bikakiállítást, melynek hatásaként egymás után alakultak a jobbnál-jobb tenyészetek, melyeknek a köztenyészetre kiható áldásos voltát a magyar erdélyi fajta szarvasmarha minden barátja ismeri és méltányolja.

Hlatky Miklós g. e. titkár.

A vértetű Kolozsvárt.*

V.

(Befejező közlemény.)

Utmutatásul egész terjedelmében közlöm Jablonowski (Kisérletügyi közlemények I. kötet 1898. 6. füzet) tanulmányából »A vértetűnek ellentálló almafajták«-ról szóló fejezetét.

»Aki a vértetűektől fertőzött almafák fajtáit figyelemmel kísérte, bizonyára föltűnt neki, hogy ez a rovar az egyes fajtákat nem egyformán támadja meg és lepi el. Amint e fajták összehasonlításából határozottan kiderül, ez az, hogy minél jobb, finomabb az almafajta, annál nagyobb mértékben szenved e rovarától. Így a vadalma rendszerint mentes, holott az igen keresett finom asztali almafajták, melyeknek gyümölcse a nagy cukortartalom folytán igen

* Az Orsz. Magy. Kertészeti Egyesület gyümölcsészeti szakosztályának január havi ülésén Jablonowski József, a Róvartani Állomás vezetője előadást tartott a vértetűről, melyben jelezte, hogy a vértetű ellen a cianhidrogént ajánlja, amit az amerikaiak már régebben használnak a kaliforniai pajzstetű ellen. A cianhidrogén nagy mérgező hatása miatt a fertőtlenítés erre a célra szolgáló elmozdítható házkóban végeztetnék oly egyénekké, akik már ebben gyakorlatot szereztek. Jablonowski ilyen irányban a földmivvelésügyi miniszteriumnak előterjesztést tett. R.

édes, vagy egyébként igen kellemes, vértetves helyeken majdnem kivétel nélkül tele szoktak lenni vértetűvel.

Az erre vonatkozó feljegyzések már régebbi keletűek s gyakorlati fontosságuknál fogva érdemesek arra, hogy azokat összefoglaljuk.

Legrégibb adatok azok, melyek Fréderik Blot-tól már 1830-ból származnak. Azok a fajták, melyek igen *dus nedvűek és kevésbé izletesek*, tehát csak mint almabor almák jönnek tekintetbe, *keveset szenvednek a vértetűtől*: ezek a névleg megemlített fajták a következők: Bédan-alma, palack-alma, nagy erdei alma, melyek — mint Angyal Dezső igazgatótól tudom — mind almabor-fajták.

Igen sokat szenvednek azok, melyek gyümölcse édesebb, ilyenek Unfroy-tengerész almája, viskó alma, szép leány almája, sárga sarkantyú alma, tehénbőr-alma, fehérke-alma, édes püspök-alma. Legkevesebbet szenvednek a keserű és kissé fanyar ízű almafajták; ilyenek: a leveledző alma, a cheuxi (olv. söi) kesernyész alma, valamint a rácsos alma.

Blot eme sorozatából hiányzik még két almafajta, amelyet Hebert azonban már 1825-ben említett föl: az egyik a *nemes-alma*, mely többet szenved, mint egy más, ugyancsak ott termelt galamb-alma fajta; e szerint úgy látom, hogy a vértetűtől ez a kettő sem mentes.

1830—1885-ig nem találok idevágó följegyzést. 1885-ben (és francia fordításban 1886-ban) Kraft svájci gyümölcsfaiskola-tulajdonos a következőket mondja. Leginkább szenved a piros téli kalvill, a párisi Rambour-renett (= kanadai renett), a téli arany parmén, a kasszeli renett, a baselföldi renett, a aergauuri alma; ellenben a szürke portugál renett, a danzigi bordásalma s a hosszuszárú alma teljesen mentes a vértetűtől.

Goethe Rudolf pedig Geisenheim vidékére mondja, hogy ott feltűnően szenved a fehér és piros asztrakán, a piros őszi kalvill (nem azonos a Kraft-féle piros téli kalvillal), Langton páratlanja, a lotharingiai Rambour-alma a nagy kasszeli renett, Sándor cár, a sárga Bellefleur és az edelborsdorfi (nemes masáncki), továbbá az angol kórházi renett, ezekhez 1889-ben még a rozmarin- és az ananasrenett* is csatolja. Ellenben a fehér téli kalvill, valamint a danzigi bordásalma majdnem tisztán áll.

Göldi idevonatkozólag csak általánosságban beszél, hogy a renett és a parmén füzér- és rácsos alakban különösen szenved míg ellenben az erőteljesebb fajták, mint a fraurothalchi (gesztenye), és schaffhauseni hosszuszárú alma

* Érdekes és feltűnő, hogy Taschenberg szerint ez a fajta éppen Geisenheimben ellentállónak bizonyult!! R.

mentes a vértetűtől. Egyéb európai följegyzést nem találok.

Az amerikai szakentomologusok honi viszonyaikról hallgatnak; ellenben Webster följegyzi, hogy az ausztráliai faiskola-tulajdonosok állítása szerint olyan almafák, melyek *Northern Spy* és *Majentin** fajtákra vannak oltva s ha az oltás a föld felszíne felett mintegy 9 hüvelyknyi (körülbelül 25 cm.) magasságban van, teljesen mentesek e rovartól.

Most, hogy utóbbi időben a vértetűvel külön foglalkoztam, figyelemmel kísértem az országban honos almafákat, hogy azok a vértetűvel szemben milyen módon viselkednek. Az alkalom erre ugyan nem igen kínálkozott, mert legtöbb helyen az illető almafajta neve kétes volt s így az esetet nem vehettem figyelembe. A fajtákra nézve megbízható adataim csak a magyaróvári gazdasági akadémia kertjéből és a lugosi állami faiskolákból vannak.

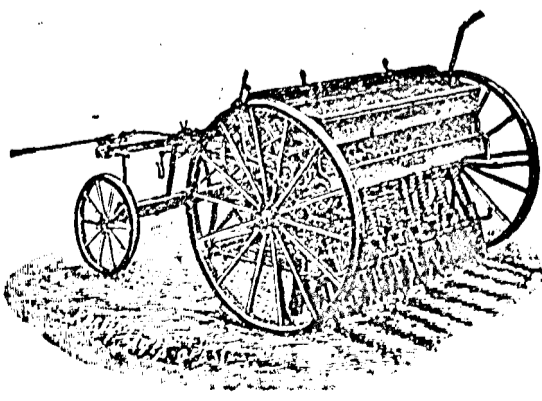
Magyaróvárattól a vértetűtől következő fajták voltak tiszták és pedig gyümölcsösbe ültetett öreg, vagy fiatalabb (termőfák közül: a nyári füszeralma, a Gloria mundi, a gaesdonki renett, a brühli zöld kurtaszárú, a fehér téli tafota-alma, a Cox pomonája; a rácsos fák közül csak a danzigi bordás alma volt tiszta, de a fa maga olyannyira beteg és gyenge, hogy nem mértékadó, bár Kraft és Goethe a vértetűtől mentes fák közé sorolják.

Sokat szenvednek a következő termőfák: a piros őszi kalvill, a kanadai renett, a téli arany parmén, a Sándor cár, a Pirus Azerolly (ánizsalma), a leitheimi renett, a fehér téli alma, a piros gravensteini, a westlandi szép, a Zsófia királyné, az anyóka, a borsdorfi (masáncki), a Baumann-renettje, a Serinka-alma, az Alant alma, a cellini alma s végül a szürke kurtaszárú alma; ellenben a füzér és rácsos fák közül csak egy van, mely a fenti névsorban nem szerepel s ez a brédai renett, amely szintén igen szenved.

A lugosi faiskola anyafái között sokat szenvedett az arany parmén (ezt ott ki is irtották), ellenben a kasszeli renett, a Baumann renettje, a londoni pepin, a Török Bálint s a sikulai almák tiszták voltak.

Ezek közül a felsorolt fajták, kivált a magyaróváriak közül, van néhány olyan is, amelynek ellentállása és a vértetűtől való mentessége nagyon is a fa külső állapotával, valamint azzal függ össze, hogy magányosan áll-e vagy sűrűn van-e körülveve más fákkal? Pl. a Sándor cár, valamint a piros gravenstein, ha magukban állanak, vagy ha távol vannak más — még ha igen fertőzött — fáktól is s ha koronájuk ritka vagy középminőségű is, nagy-

* Taschenberg Majetin-nek írja. R.

Szab., „Rekord II.” sorvetőgép

A losonci gazdasági gépgyár gyártmánya.

2024

Sorba vet — sorba trágyáz!

Allamgépgyári legújabb szerkezetű gőzcseplőkészletek, benzínmotorok, resicai acélek, Kalmár-féle rosták és egyéb talajmivvelő eszközök.

Kivánatra szívesen küldünk árjegyzéket.

A Magy. Kir. Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége
V., Budapest, Váci-körut 32. szám.

részt tiszták; de ha a koronájuk sűrű, akkor kissé tetvesek és hasonlóképpen áll a dolog, hogyha rácsos fák alakjában nőnek: itt is akad tiszta fa, de ha lombja igen buja és sűrű, akkor akad benne már vértetű is. Hasonló magatartást tanúsít a Bellefleur, valamint a Baumann renettje. A leitheimi renett Magyaróvárott dacol a vértetűvel s a szomszédjában lévő fehér téli almáról, mely telisded-tele van e rovarral, eddig a vértetű még nem jött át egészen, mert csak kis folton találtuk.

Ime ez az, amit eddig az »ellentálló« almafajtákról tudunk. Bizony édes kevés és olyannyira bizonytalan, hogy erre támaszkodni alig vagy éppen nem lehet. Közzéteszem ezt mégis, nem egyébért, hanem csak azért, hogy aki erre nézve megfigyeléseket tesz, legalább némi nyomra akadjon, amelyhez megfigyeléseit rögzíthesse.

Hogy vannak-e *tényleg* ellentálló fajták, arról csak két módon győződhetünk meg, ha tudniillik mesterségesen telepítjük a vértetűt s az mégsem telepszik meg valamely fajtán (persze nem egy fán kell kísérletezni és nem is egy kertben!) az a fajta *lehet* ellentálló fajta, vagy pedig össze kell gyűjteni egy nagyobb területről az adatokat s ezek alapján véleményt mondani. Az előbbi mód kivitele majdnem lehetetlen, mert hiszen senki sem vállalkozik arra, hogy tiszta almáit tönkre tegye s így csak az utóbbi mód van.

S hogy Erdélyre nézve ez a kérdés tisztázódjék, ismétlem a fentebbi kérelmet s ha így az adatok együtt lesznek, akkor már lehet majd határozottan beszélni arról, hogy *lehetnek-e* ellentálló fajták vagy, hogy egyáltalában nem is lehet erről beszélni.

Persze a megfigyelésnél nem szabad szem elől téveszteni egy percre sem, hogy a fát alaposan megvizsgáljuk, hogy 1—2 fa alapján ne vonjunk még következtetést és hogy ne feledkezzünk meg arról, hogy a vértetű terjedése a véletlen dolga.

Külömben — úgy látszik — minden törvény és minden vizsgálat mellett is, a vértetűvel is meg kell majd alkudnunk 50%-ra, mint ahogy megalkudtak annak idején a filoxerával is. Nekünk is jut, nekik is marad!

Dr. Rapaics Raymund.

IRODALMI SZEMLE.

Adatok a husmerinók tenyésztéséhez. Ily című füzet jelent meg az országos m. kir. gyapjuminósító intézet közleményei között — Kovács Imre tollából.

A 20 lapra terjedő és több illusztrációval ellátott művecske tulajdonképpen beszámoló arról a tanulmányutról, amelyet szerző a közelmúltban Németországban tett; ez alkalommal ugyanis több olyan juhászatot tekintett meg, amelyek a husmerinók tenyésztésével, illetve a husmerinóvér felhasználásával jelentékeny sikereket értek el.

Érdekes a munkában a német husmerinónyájakra és kosokra vonatkozó négy osztálynak a közelebbi meghatározása. Így az *első* osztályt a tenyészcélnak leginkább megfelelő testnagyság köteles testformák; lehetőleg kevés ránczot képező kültakaró, továbbá az A/B finomságu, lehetőleg magasan nőtt gyapju, a tenyészcélnak leginkább megfelelő tömörség és benőttség jellemzi. A *második* osztályt a következők jellemzik: kielégítő testnagyság és testformák; vastag ránczos kültakaró, durva, legfeljebb B. finomságu, s emellett tul rövid gyapju, tulságos tömött gyapjuállás, a normálisnál nagyobb benőttség. A *harmadik* osztályban a testnagyság, testformák és a kültakaró minősége ugyanolyan, mint a második osztálynál, de a tulrövid gyapju itt már tulfinom, A-AA minőségű, s a gyapjut tulságos tömörség és benőttség jellemzi. A *negyedik* osztályban a testnagyság és formák mormálisak, teljesen ránc nélküli, tulságosan elvékonyodott a bőr; a normálisnál finomabb, igen ritka állású, laza, czérnás vagy czérnásodásra hajló a gyapju.

A szerző figyelmét nem kerüli ki az a különben igen fontos kérdés sem, mely a jövedelmezőségre vonatkozik. Nem lehet — szerző szerint — kételkednünk abban, hogy ez idő szerint jelentékeny haszonnal jár a husmerinóbirka tenyésztése, sőt el kell ismernünk azt is, hogy megfelelő körülmények közé kerülve, jövedelmezősége felülmúlja azokét a juhászatokét melyek *extenzív* viszonyok közt a főleg *gyapjuhasznáért* tartják a birkát.

Okulva tettük le kezünk közül *Kovács Imre* tanulmányát; és élvezettel olvashatja a szakértelemmel megírt munkát minden gazda, aki érdeklődik a juhtenyésztés iránt.

Két humoros könyv. *Péterfy* Tamás székelly írónak most jelent meg 2 humoros könyve, »*Nete ne!*« eredeti góbéságok és »*Kacagó szövetkezetek.*« a szövetkezeti élet vidámságai. A csinos kiállítású könyvek zamatos humoru szövegér számos kép tarkítja. A két humoros könyvet postai szállítással együtt 2 koronáért küldi; Péterfy Tamás. Bpest. IX. Köztelek.

EGYLETI ÉLET.

Közgyűlési meghívó.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet alapszabályszerű *rendes közgyűlést* Kolozsvárt, 1911. évi *április hó 9.-én*, vasárnap *délelőtt 10 óra-kor* fogja saját helyiségében (Attila utca 10 sz.) megtartani, melyre az egylet tagjait tisztelettel meghívom.

Tárgysorozat.

1. Enőki megnyitó.
1. Az igazgató választmány jelentése az egylet 1910-ik évi működéséről.
3. Pénztári jelentés az egylet 1910-ik évi zárszámadásairól; ezzel kapcsolatban:
4. A számvizsgáló bizottság jelentése.
5. Az 1911 ik évi költségelőirányzata megállapítása.
6. A múlt évi rendes közgyűlés óta az egylet kebelébe lépett tagok bejelentése.
7. A választmány által esetleg átteendő ügyek.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet igazgató választmányának Kolozsvárt, 1910. évi december hó 23-án tartott üléséből.

Br. *Bánffy Ernő*,
egyleti elnök.

Az Erd. Gazd. Egylet kolozsmegyei osztályának int. bizottsági ülése.

Elnökölt: *Döbssa* Endre, cs. és kir. kamarás, szakosztályi alelnök, jegyzett: dr. Cséser Lajos, szakosztályi előadó.

Jelen voltak: dr. Seyfried Károly, Müntermann Győző (Kolozs), Hankó Veress Károly, Szikszay Ferenc (Bánffyhunyd), dr. Fülöp Ede (Magyarnádas), Kovács Béla, gy. Rosenberger Sándor (Szászfenes), Wolszky Győző, Pallós Imre (Kolozs), Jászberényi András, Gál János (Székelyó), Fekete Antal (Györgyfalva), Bartók Béla (Bonchida), Benedek Zoltán, Bárdos Péter (Magyarfenes), dr. Pavlik Sándor, Farkas Sándor (Fejérd); dr. Szentkirályi Ákos.

1. Elnök üdvözlöi a megjelenteket, megnyitja a gyűlést s a jegyzőkönyv hitelesítésére Wolszky Győző és Jászberényi András tagokat kéri fel.

2. Előadó bemutatja a földmivelésügyi miniszter leiratát, melyben a szakosztályt a marosvásárhelyi cukorgyár támogatására hívja fel, hogy oda megyebeli gazdák is termeljenek cukorrépat.

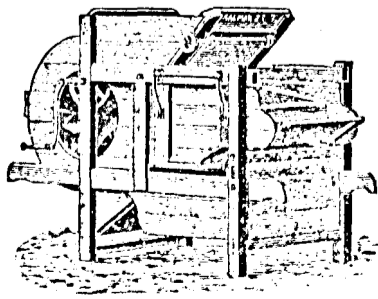
Tudomásul vétetik azzal, hogy a szakosztály a cukorrépatermelés ventibilitásáról adatokat fog beszerezni Marostordamegyéből s azután kikéri a cukorgyár szakemberét, hogy Kolozsmegye kijelölt községeiben ismertetést tartson a gazdakörökben.

3. Előadó felolvassa a földmivelésügyi miniszter leiratát, községi kenderáztatók államsegélyes építése tárgyában.

Köszönettel tudomásul vétetik azzal, hogy a még jelentékeny kedertermeléssel, de régi rosz sáros áztatókkal bíró községekben (hidalmási, bánffyhunyadi, gyalui és nádamenti járásokban) helyszínelést tart a kulturmérnöki hivatal az állami kendertermelési szakközeggel, s megfelelő helyek találása esetén a közös (beton) kenderáztatók építéséről a közigazgatási hatósággal karöltve tárgyalást kezd a községekben.

4. Előadó bemutatja a kolozsmegyei szarvasmarhatenyésztés állapotáról szóló alispáni átiratot, illetve az ahoz csatolt főszolgabírói jelentéseket felolvassa, ezek szerint kimutatható, hogy a községekben a szarvasmarhatenyésztés csökkent, vagy megállapodott, ennek okai:

1. Községi legelők hiányos, vagy rosz állapota;
2. Mert a nagybirtokok legelőjét sok helyütt szántókká alakították át, vagy a birtokosság nem ad ki bérlegelőt s nem fogad fel idegen marhát;
3. A tarló és ugar legelőkre a birtokosság óriási mennyiségű határszéli juhnyájakat fogad legelőbér ellenében, — tehát ettől is elesnek a falusiak;
4. Általán is, de különösen a kisgazdák között a mesterséges takarmányok termelése még lassan terjed.
5. A községi apaállatok létszáma még nem teljes.
6. A beszerzéstől a községi gazdaközönség a tulságosan felcsigázott uradalmi árak miatt irtózik, inkább eladják teheneiket és bivalyt tartanak.
7. Épen ezért a bikarovatal igen nagy.
8. Az állami beavatkozással történt apaállat beszerzések nem mindentűt felelnek meg a községi csorda igényeinek, nagy tehenekre

Minden gazdaságban
nélkülözhetetlenek!!

Európaszerte első helyen elismert kltünő szerkezetű és legolcsóbb, a gazda minden követelményeinek legjobban megfelelő

„Eredeti Kalmár-rosták“

Ez évi újdonságainkról szíveskedjék ingyen árjegyzőket kérni.

KALMÁR ZS. és TÁRSA Hódmezővásárhely

Különleges termény tisztító gépgyár és vasöntöde.

Vezérképviselet

A Magyar Királyi Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége

BUDAPEST, V., Váci-körút 32.

2006

kis bikát küldenek és szegény községek gyenge teheneire nagy, nehéz állatokat. 9. Általán kevés az állami hozzájárulás, pedig sok szegény község olcsóbb (u. n. paraszt-) bikával, vagy magassabb állami % hozzájárulással is beérné. 10. Szegényebb (havasalji) községek részére a főszolgabírák útján a környéken beszerzett parasztbikák vásárlásánál *nem kapnak* a községek állami kedvezményt. 11. Az uradalmi bikák feljavított kondícióban kerülnek ugyan a községekbe az esetleges állami közvetítés útján, — azonban a falusi koszon csakhamar leromlanak, s kitűnik, hogy hibás csoportok, ellustulnak, vagy nem is üzérkednek már 1—2 hónapi használat után. 12. Ezzel szemben tény, hogy a vállalati uton való bikatartás a legerősebb közigazgatási ellenőrzés mellett is nem mindig kielégítő, egy-egy tehénnel is tulságosan kihasználják a kisgazdák a bikát; állandóan sötét paraszt istállóban tartva a bikát, az elvadul. 13. Kolozsvár környékén alig nevel fel a parasztember növendék állatot, mert a piacon a borjukat jól értékesíti.

Ezek a főszolgabírói jelentések főbb megjegyzései; melyek nyomán az ülésen részletes és szakszerű vita indult meg, melyen az elnökön kívül résztvettek: Hankó Veress Károly, dr. Fülöp Ede, Bárdos Péter, Jászberényi András, dr. Seyfried Károly, Fekete Antal, Benedek Zoltán, mely felszólalások és főszolgabírói jelentések figyelembe vételével a következőkben állapodott meg a szakosztály; felkéri Kolozsvármegye törvényhatóságát, hogy a következő pontozatokat az 1894 XII. törvény cikk alapján is saját hatáskörében szorgalmazza, vagy sürgős állami intézkedések tételére kérje fel a m. kir. földmivvelésügyi miniszter urat; és pedig:

a) Az 1894: VII. t.-c. megfelelő rendelkezéseinek figyelembevételével hassanak oda a főszolgabírói hivatalok, hogy valahára induljanak meg a legelrendezési s tisztogatási munkák úgy a községi, valamint a közbirtokossági legelőkön, az egészen szegény községek ilyen irányú államsegélyért a gazdasági felügyelőséghez utasítandók.

(Előadó jelenti, hogy a múlt évben Györgyfalva, Magyarbikal, Kajántó, Teke, Batos, Magyargyerőmonostor községekben tartott a közlegelőkön legelőjavítási helyszínelés, s a tervek már felterjesztettek.)

b) Olyan községek, melyek szomszédságában eladó birtokok vannak, biztatandók, hogy az 1908: XLIII. t.-c. alapján igyekezzenek ilyen birtokokat megvenni a *legelővé átalakítani*, — ha különben nincs legelőjük. — A főszolgabírák folytassák már a múlt évben megkezdett ezirányú kiváló közreműködésüket — és egy ellenvetésre — alispáni uton felkérendő lenne a m. kir. földmivvelésügyi miniszterium, hogy miután sok kolozsmegyei községben egyáltalán nincs közös legelő; a megkezdett legelővásárlási akciókat siettesse a hivataloknál, másrészt épen ezen legszegényebb községeknek a lehető törvényes államsegélyt nyújtsa. Miután a parcellázó vállalkozók drágítják a vételt, — kívánatos lenne, ha a birtokparcellázás, törvényhozás útján a legsürgősebbben szabályoztatnék, — esetleg kormányrendeletileg a sürgősség okából.

c) Miután sok helyen nincs közös legelőnek való eladó birtok, ténnek lehetővé legalább az értékes üszóanyag, sőt növendék parasztbika szaporulat megmentését járási növendékállat *közös legelő* szervezésével. Utasítatnék a kolozsvári gazdasági felügyelőség a miniszter ur által, hogy juttassa még a tavaszig dűlőre az almási járásban szervezés alatt álló közös borjulegelő ügyét, azonkívül, miután a nagysármási járásban is megvan az előfeltétel ilyen közös legelőnek: a gazdasági felügyelőség kezdje meg mielőbb a tárgyalást a nagysármási főszolgabírói hivattal.

d) Szigoruan utasítandók a községi előjárások, hogy a drága pénzen vett uradalmi fehér bika használatát, takarmányozását állandóan (felelősséggel) felügyeljék, s hacsak lehet,

vegyék az apaállatokat községi tartásba s ahol legalább 3 bika áll, ott építtessenek községi bikaistállót.

(Előadó jelenti, hogy ilyenek építését a min. kirendeltség eddig Dextrád, Nagymás és Felek községekbe fogja segíteni a miniszterium jóváhagyásával; azonkívül 1909. telén 9200 kor. 1910. telén 4000 kor. bikateleltetési segélyt utalt ki az azt kérő szegényebb községeknek, — zab és szénvásárlás céljából.)

e) Miután sok községben a ma már-már tuldrága állami kedvezményes bikák utáni vásárlási és tartási »rovatalt« a tehenes gazdák már nehezen bírják (12—16 kor.) s ezért inkább bivalytenyésztésre térnek át.

Közigazgatási uton tárgyalandó lenne, hogy a másodrendű s vegyes tehénanyaggal bíró kis (hegyi) községek használhatnak ugynevezett parasztbikát is, ha az szép teheneket tartó kisgazdaságból származik, s ha az apaállatvizsgáló bizottság egy-egy kis község gyengébb tehénállományára alkalmasnak tartja. Ezért tegye megfontolás tárgyává a törvényhatóság, hogy az idevonatkozó megyei szabályrendelet keretén belül, vagy annak módosításával adjon felhatalmazást a főszolgabíráknak, hogy az imént körülírt (szegény) községek részére belátásuk szerint engedélyezzenek ilyen parasztbikát; minden járásban 3—4 értelmes kisgazda »parasztbika« nevelésére és időnkénti bemutatására felbízattassék; s ha község meg akarja venni az olcsóbb parasztbikát; ezek vásárlásához is nyújtson a gazdasági felügyelőség állami kedvezményt, vagy ilyent javasoljon.

f) A szép tehénállományú községekben tovább folytatandó az uradalmi bika vásárlása és használata, — de ilyen vásárlásoknál még a legtöbb állami kedvezményű bikánál is hallgassa meg minden esetben a gazdasági felügyelőség az illető község és a főszolgabíró véleményét s kívánságát, s ha már megismerte a falusi csordát, úgy javasoljon egy megvásárlandó uradalmi stb. bikát, — de a vásárlásnál feltétlenül *jelen kell lenni egy állami állatorvosnak is*, az köteles a megegyező szemlejegyzőkönyvben a maga megjegyzését megtenni és a jegyzőkönyvet aláírni. Ha a bika a származó helyről hozott rejtett hibája miatt használhatatlanná válik, — a két eljáró állami szakközeg anyagilag felelős lesz. Ezirányú intézkedésekre felkérendő lenne a földmivvelésügyi miniszter ur.

(Folyt. köv.)

KORMÁNYINTÉZKEDÉSEK.

A mezőgazdasági statisztikai szolgálat átszervezése. A földmivvelésügyi miniszter értekezletre hívta össze az illetékes szakköröket annak megbeszélése végett, hogy mi volna a teendő a mezőgazdasági statisztikai szolgálatnak pontosabbá és egyöntetűvé tétele céljából, valamint a tárcája keretébe tartozó minden ágazatra vonatkozó statisztikai adatoknak állandó gyűjtése és nyilvánartása érdekében.

Képviselve volt az érdekeket a miniszterium érdekelt osztályain kívül a központi statisztikai hivatal, az O. M. G. E. a Magyar Gazdaszövetség, a tőzsde több pénzüzet. Ezekon kívül több gazdasági író és gazdasági szakférfi volt jelen az anketen. A miniszter megnyitóbeszédében mindenekelőtt hangoztatta, hogy nem azért foglalkozik az átszervezés gondolatával mintha a gazdasági tudósítói kar hivatása magaslatán nem állana, hanem éppen az ő működésük teljes sikeressége érdekében kívánja először is minden egyes tudósító részére a működő körzetet meghatározni, továbbá közvetlen kapcsolatot is óhajt létesíteni köztük és a minisztérium között azzal, hogy vármegyénként az illetékes gazdasági felügyelőt utasítja a havi jelentések egybe gyűjtésére és a megállapított határidőre való fölterjesztésére. Minthogy már előzetes megállapodás jött létre a központi statisztikai hivattal arra, hogy az ország bevetett területére vonatkozó adatok a minisztériumnak már

juniusban rendelkezésére álljanak, a termésre vonatkozó időszakos közlések is nagyobb pontossággal fogják a közönséget tájékoztatni. Nagyobb vita indult meg arról a kérdésről, hogy mikor jelenjék meg az első számszerű termésbecslés. A tapasztalatából ismerik a gazdaemberek, hogy Magyarországon az időjárás szeszélye oly kiszámíthatatlan, hogy néhány nap elegendő arra, hogy a legszebben álló vetést tönkretegye, azért odanyilatkoztak, hogy a számszerű termésbecslés inkább csak a cséplő-próbák idejében, némelyek szerint csak az aratás befejeztével tétessék közzé. Azért a számszerű (métermázsánkénti) becslést megelőzően lehetne a vetés állásáról vármegyénkénti osztályozással minősíteni a várható a terméseredményt. Az értekezleten elhangzott fejtegetések kétségteletlenül elegendő adatot fognak szolgáltatni a miniszternek arra, hogy a fontos közgazdasági kérdést minél helyesebben oldja meg.

Álhir. A »Budapest« c. napilap a héten egyik számában azt írta, hogy a kormány az eddig engedélyezett 2000 tonna argentinai hus behozatalán kívül, újabb 3000 tonna husnak a behozatalát engedélyezte és hogy a vezető agráriusok tiltakozását visszafojtsa, állítólag kétféle módon nyujtana kárpótlást. Egyik volna a délnémet határtilalom megszüntetése, másik pedig egy agrár érdekeket szolgáló banknak létesítése. Mindezekből azonban semmi sem igaz. Tény az, hogy Fiuméba érkezett argentinai hus a napokban, de az még a 2000 tonnához tartozik és még ezután is fog érkezni, mert még az engedélyezett mennyiség szállításának kb. csak a felénél tartanak.

Ujab behozatalról szó sincs, de nem is lehet. Erre vonatkozólag különben a földmivvelésügyi miniszterium az alábbi kommunikét adta ki:

A »Budapest« című ujság »Délamerikai veszedelem« stb. hangzatos címek alatt megkondítja Magyarország anyagi megsemmisülésének halálharangját arra a hirre, hogy Triesztbe ismét pár száz tonna argentinai fagyasztott hus érkezett. Azt állítja többek közt a nevezett hirtlap, hogy a magyar kormány első ízben 4000 tonna s újabb ismét 3000 tonna ilyen fagyasztott hus behozatalának megengedéséhez adta hozzájárulását.

Nem tartjuk szükségesnek, hogy a »Budapest« hosszú cikkére — mely ez alkalomból jobbra minden értelmet nélkülöző hetet-havat összehord — egész terjedelmében reflektáljunk. Elégnek tartjuk a leghitelesebb forrásból merített információknak alapján a való tényállást a következőkben ismertetni.

Az osztrák kormány a nagyobb ausztriai városokban, de főleg a bécsi piacon igen érezhetővé vált husdrágaság, sőt nem egyszer tényleges hushiány enyhítése s az ez okból fenyegető szociális zavarok megelőzése végett ideiglenes kisegítő eszköz gyanánt — t. i. addig, míg az előző kétévi takarmányhiány következtében megcsappant helyi állattenyésztés ismét visszanyeri normális szolgáltatási képességét és míg a Romániával és Szerbiával kötött szerződés alapján a kontingentált hus-behozatal a mutatóköz hiányt nem enyhíti — néhány ezer tonna argentinai hus behozatalának megengedéséhez kérte a magyar kormány hozzájárulását.

Engedély kellett ehhez azért, mert nem eléggé rendezett állategészségügyi rendszettel bíró tengerentúli államokból az állati nyerstermékek és így a husnak behozatalához is kormányengedély szükséges, mely engedélyt — a monarchia két állama közt fennálló szabad forgalomra való tekintettel — a két kormány bármelyike csak a másik fél kormányával egyetértőleg s annak esetről-esetre való előzetes hozzájárulásával adhatja meg az erre vonatkozó megállapodást mindkét kormány teljes lojalitással elismeri, honorálja és tényleg meg is tartja.

A magyar kormány méltányolva a néhol mutatóköz hushiány sürgős orvoslásának nélkülözhetlen szükséges voltát — a jövőre való minden prejudikum nélkül — hozzájárult ahhoz,

hogy mintegy kísérletképpen legfőképpen 2000 tonna argentinai fagyasztott hus, Bécsnek és Ausztria néhány nagyobb fogyasztó piacának alimentálása érdekében a legszigorubb állategészségi és közegészségi kautelák kikötése és az autonóm vámtarifánkban megállapított métermódszánként 30 koronát tevő vám lefizetése ellenében behozatalra bocsáttathassék.

Ebből a kétezer tonnából február végéig bejött és elfogyasztott 700 tonna. Most március elején érkezett egy újabb pár száz tonnát tevő hasonló szállítmány. Ez az a nagy veszedelem, melynek hallatára a »Budapest« megkondítja a vészharangot s elsíratja a tönkretett Magyarországot. Teszi ezt annak ellenére, hogy sem az előbbi, sem a mostani szállítmánynak nem volt észlelhető semmiféle hátrányos gazdasági hatása, a beltöldei árakat egy fillérrel sem csökkentette; panaszra tehát senkinek sem volt oka.

Az engedélyezett s annak idején a képviselőháznak is tudomására hozott kérdéses 2000 tonnán fölül bármily továbbá mennyiség behozatalához esetről esetre a magyar kormány előzetes hozzájárulására lesz szükség.

Abból a tényből, hogy a múltévi november hóban 2000 tonnára megadott engedély alapján az azóta letett 4 hónap alatt február végéig mindössze csak 700 tonna s csak legújabbán került még további pár száz tonna behozatalra — megnyugvással láthatja mindenki, hogy a magyar hivatalos körök helyesen ismerték fel a helyzetet akkor midőn az aggályoskodó gazdaközönséget megnyugtatón igyekeztek azírni, hogy ez a husbehozatal nem fog állandósíttatni, nemcsak azért, mert ehhez a magyar kormány nem fog hozzájárulni, hanem azon dologi oknál fogva sem, mert a fogyasztás igényeit s ezen husbehozatalhoz fűzött várakozásait a behozott áru minősége és ára semmiképpen sem elégeti ki.

Beiratkozás szakiskolai tanfolyamra. Kolozsvárott (a m. kir. gazdasági akadémiánál) folyó évi május hó 8-tól 13-ig mint a megelőző években, úgy az idén is gyümölcsészeti tanfolyam fog tartatni. Célja ezen tanfolyamnak, hogy a fiatalabb lelkészekben a gyümölcs-tenyésztés tránti érdeklődés felkeltessék s nekik alkalom adassék arra, hogy a gyümölcsstermesztésben némi kiképzést nyerjenek, hogy a fatenyésztésnek, a fa nemesítésének s a gyümölcs értékesítésének feltételeit, módját és természetes követelményeit megismerve és megkedvelve, e hasznos és nemesítő foglalkozásnak az életben művelői, tanítómesterei és buzgó terjesztői legyenek.

A tanfolyamra csak 12 lelkész fog az állam költségére felvétetni s ezek egyenkint 32 korona utazási átalányt és napi 6 korona ellátás díjat kapnak.

Felhivatnak azok a lelkészek, akik ezen tanfolyamon résztvenni óhajtanak, hogy 1 koronás bélyeggel ellátott kérvényeiket, április hó 15-ig bezárólag közvetlenül hozzám terjesszék fel. Ezen határidőn túl beérkező kérvények nem fognak figyelembe vétetni.

A kérvényben a folyamodó lakhelye (vármegye és község), életkora, nyelvismerete, valamint az is felemlítendő, hogy a vidék, melyen lakik kedvező e a gyümölcsstermelésre.

Az a lelkész, aki már ily tanfolyamon részt vett, nem pályázhatik. Segédlelkészek sem vétetnek fel.

Az állami ellátási díj mellett felveendő lelkészeken kívül, fel fog még vétetni 3—4 földbirtokos vagy gazdatiszt is, akik azonban állami ellátásban nem részesülnek.

Ez utóbbiak kérvényeiket szintén folyó évi április hó 10-ig közvetlenül hozzám terjesszék be. Budapesten, 1011. évi február hó 17-én. M. kir. földművelésügyi miniszter.

A Tordán tartandó gyümölcsészeti tanfolyam, az állami kertmunkásiskolánál április 20-tól 29-ig fog tartatni.

Célja ezen tanfolyamoknak, hogy a fiatal

labbs a fatenyésztés iránt érdeklődő tanítók a faiskolakezelésben és gyümölcsstermesztésben úgy elméletileg, mint gyakorlatilag kiképzést nyerjenek, hogy a tanfolyamot végzett tanítók a fatenyésztést és gyümölcsstermelést iskoláikban nagyobb sikerrel taníthassák és hogy működésük helyén a gyümölcsstermeléssel foglalkozó gazdáknak a gyümölcsfák nemesítését, kezelését és gondozását, valamint a gyümölcs értékesítését illetőleg kellő utmutatást adhasanak.

A tanfolyamra csak 16 tanító fog az állam költségére felvétetni s ezek egyenkint 30 korona utazási átalányt és napi 5 korona ellátási díjat kapnak.

Oly tanító, aki ily tanfolyamon már részt vett, vagy aki faiskolájáért földhitelintézeti pályadíjat nyert, nem pályázhatik. A felvételnél azok részesülnek előnyben, akik gazdasági ismétlőiskolát vezetnek, továbbá azok, kik oly járásból valók; amelyből ily tanfolyamon még egy tanító sem volt.

Felhivatnak azon gazdasági ismétlőiskolai tanítók és faiskolát kezelő néptanítók, akik ezen tanfolyamokon részt venni óhajtanak, hogy 1 koronás bélyeggel ellátott kérvényeiket, folyó évi március hó 31-ig, bezárólag közvetlenül hozzám terjesszék fel. Ezen határidőn túl beérkező kérvények nem vétetnek figyelembe.

A kérvényben a folyamodó lakhelye (vármegye és község), életkora, nyelvismerete s faiskolában töltött eddigi működése, valamint a kezelésére bizott faiskola terjedelme is megjelölendő s ez adatok valósága közvetlen iskolai hatósága által is igazolandó.

Az állami ellátási díj mellett felveendő tanítókra, fel fog még vétetni 3—4 földbirtokos, gazdatiszt vagy kerttulajdonos is, akik azonban állami ellátásban nem részesülnek.

Ez utóbbiak kérvényeiket folyó évi március hó 15-ig ugyancsak hozzám terjesszék be.

A tanfolyamot állami költségén végzett hallgatók az országos gyümölcsészeti és fatenyésztési miniszteri biztos vagy helyettese jelenlétében elméleti és gyakorlati vizsgát tesznek és ennek eredményéről bizonyítványt nyernek. Budapesten, 1911. évi február hó 17-én. M. kir. földművelésügyi miniszter.

Miniszteri jóváhagyást nyert gazdaköri alapszabályok. A földművelésügyi miniszter a következő gazdakörök alapszabályait látta el bemutatási záradékkal: *A kézdiszentkeresztii községi gazdák körének* alapszabályait 16362/911. szám alatt. *A kolozsi gazdakör* alapszabályait 16755/911 szám alatt. *A kutyfalvi gazdakörnek* alapszabályait 16694./1911. szám alatt. *A sepci-besenyői gazdakörnek* alapszabályait 16474/911, a *székelytamásfalvai gazdák szövetségének* alapszabályait 15931/911, szám alatt.

A tavaszi állatösszeírás. Serényi földművelésügyi miniszter az állatösszeírást végző községi előjárók részére körrendeletileg részletes utasítást küldetett. Fölhívja a miniszter a járási mezőgazdasági bizottságokat, hogy községek állatösszeírási lapjaiból állapítsák meg, hogy a törvény által előirt kellő számú apaállat meg van-e az egyes gulyák és csordák számára, majd hogy nézzék meg azt is, hogy a közlegelőkre nem hajtanak-e a kelleténél több állatot? A földművelésügyi kormány ezen utóbbi rendelkezése a legelőügy rendezésének előmunkálatával van szoros kapcsolatban.

Borközraktárak. Serényi Béla gróf földművelési miniszter a borértékesítés iránt, új akciót indít, a mi gazdasági életünkben jelentős szerephez juthat. Borközraktárakat alapít, a melyeknek egyik rendeltetésük az egyes vidékek bizonyos borainak, főleg a nagy export szempontjából való minőségi egálizálása. Egyelőre az ország különböző pontjain tíz ilyen közraktár lesz. A költségekre nézve a földművelési miniszter megegyezett Lukács László pénzügyminiszterrel.

Az öröklött mezeli gazdaság birtokosa a póttartalékban. Felmerült esetből kifolyólag

mondotta ki a honvédelmi miniszter, hogy az öröklött mezeli gazdaság birtokosa a póttartalékba való áthelyezését csak akkor igényelheti, ha birtokát maga műveli, vagyis nem adhatja azt haszonbérbe, vagy felébe való gazdálkodásra.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

— **Kitüntetés.** A király, Varga Kálmán dr. a kassai, azelőtt a kolozsvári gazdasági akadémia tanárának, egyesületünk tagjának a közélet terén szerzett érdemei elismeréséül, a Ferenc József-rend lovagkeresztjét adományozta. Magas helyről jött kitüntetése alkalmából őszinte szívből gratulálunk.

— **A „Marostordavármegyei Gazdasági Egyesület”** április hó 2-án Marosvásárhelyen — Gernyeszeg, Marosvécs, Pagocsa, Sárpaták, Sámsond, Kronka stb. községek előre bejelentett részvételével — bikakiállítást rendez. Tekintettel arra, hogy a vármegyében igen sok nagy és kis tenyésztő van, kik közül résztvételüket eddig is többen bejelentették, a kiállítás sikerültnek ígérkezik. Itt említjük meg, hogy az egyesület őszire egy nagyobb szabású tenyészállat- és gépkiallítást fog rendezni, melyhez az előkészületeket a jövő hét folyamán már megkezdik.

Az egyesület március havi ig. választmányi ülését f. hó 16-án d. e. 9 órakor tartja meg a következő tárgysorozattal:

1. Titkári jelentések. 2. Bika-, Iódijazás szervezése. 3. Földművelésügyi miniszter urtól érkezett darabok bejelentése. 4. Társ egyletek átiratainak felolvasása. 5. Csemetekerti és irodai szolgálattal intézkedés. 6. Elhalt egyleti tagok bejelentése. 7. Egyletbe belépő tagok felvétele felett határozni. 8. Felirat a m. kir. földművelésügyi miniszter urhoz régebb felküldött darabok leadása végett. 9. Elnöki előterjesztés iroda helységről. 10. Időközben beérkezett újdíjak feletti határozat.

— **A Biharmegyei Gazdasági Egyesület** f. hó 4. és 5-én tenyészertésvásárt tartott Nagyváradon. A kiállítás sikerét különösen előmozdította azon körülmény, hogy a rendes budapesti tenyészkiállítást a száj- és körömfájás miatt nem lehetett megtartani. Felhajtottak összesen 170 mangalica kant és 52 kocát, melyeknek nagy része el is kelt. Részt vettek a következő országos híru tenyészertések: gróf Tisza Kálmán Cseggöd, Kornstein Ernő Nagy-szalonta (a kolozsvári mult őszi kiállításon is képviselve volt) Schwartz Sándor Ugra, gróf Almássy Dénes Sarkad, nagyvárad káptalan, Bleyer Lajos Pernyés és más kisebb tenyészertetek.

— **A Pozsonymegyei Gazdasági Egyesület 50 éves jubileuma.** Most ötven esztendeje, hogy Pozsonymegye gazdaközönsége érdekeinek hathatósabb védelmére és a vármegye mezőgazdaságának gyümölcsözőbbé tétele érdekében 1861. évi március hónap 4-én megalakította a „Pozsonymegyei Gazdasági Egyesületet”. Az ötvenesztendő egyesület Pálffy Béla gróf elnöklésével tartott jubilaris disz-közgyűlésén ünnepelte meg félszázados fennállásának évfordulóját, melyen a hatóságok és gazdatársadalmi intézmények képviselőin kívül a földművelésügyi minisztert Vörös Sándor udvari tanácsos képviselte. A nagy számban megjelent fényes közönséget Pálffy Béla gróf, főrendiházi tag elnök üdvözölte.

— **A Kolozsvári Gazdasági Egylet** febr. 26-án tartotta meg rendes évi közgyűlését, mely immár a 26 ik. Az egyesület 1910. évi jelentését Kilin György titkár olvasta fel, melynek alapján az egylet működéséről a következő jelentékenyebb mozzanatokat említhetjük meg. Az év elején kosárfonó tanfolyamot rendezett az egyesület, melyen 33 tag vett részt. Fontak 422 kosarat, 12 drb. szekérbe való kast. A kolozsvári gazd. akad. főkéntében kertészeti tanfolyamot rendezett, melyen 20 tag vett részt. Az év folyamán több gazdasági gépet — Kalmár-rostát, tengeri morzsolót,

szőlő-zuzót, prést stb. vásárolt, melyek a tagoknak mérsékelt díj ellenében használatra kiadtak. Tanulmányi kirándulást rendezett a Barságba, melyen 30 tag vett részt. December hóban üsződijazást rendezett. Kolozsvár városától nemesfűz termelésre egy hold területet kért az egyesület, melyet a város engedélyezett is. A földet megfogták és tavasszal beültetik fűzdugvánnyal. A magyar-utcai két új teleknek kertjét megrigoliroztatta, melyen minta szőlőtelepet létesít. A rigolirozási költséget a Kolozsvári Gazdák Hitelszövetkezete fedezte. Állatbiztosító szövetkezet létesítésének az eszméjével is foglalkozott az egyesület. Ezt azonban sajnos, még nem sikerült nyélbe ütni a gazdák bizalmatlansága miatt, de reméljük, hogy a közel jövőben befogják látni ennek hasznosságát és a szászfenési stb. szövetkezetek mintájára a Kolozsvári Gazd. Egyl. tagjai is egyesülni fognak e célból. A szorgalmas és eredményes munkát kifejlő gazd. egyesület mintaképül állítható a vidéki kisebb gazdasági egyesületek elé.

— **Uj mezőgazdasági pénztintézet.** A magyar pénztintézetek központi hitelbankjának igazgatósága elhatározta, hogy a vidéki pénztintézetek parcellázási ügyleteinek és különösen a hazai mezőgazdaság érdekeinek előmozdítása céljából pénztintézetet létesít. Az új pénztintézet alapitókéje hat millió korona. Az alapítás, amelyben a fővárosi és vidéki intézetek vesznek részt, már biztosítva van, mert jelentékenyen túljegyezték az alapitókét. Az új mezőgazdasági pénztintézet kitűzött célja fontos közgazdasági érdek és azok az erők, amelyek életre hívják az új intézetet, alkalmasak arra, hogy a mezőgazdaság érdekeit valóban elő is mozdítsák.

— **Pályázati hirdetés.** Az Erdélyrészi Méhész-Egyesület Kolozsvárt, házsongárdi méhtelepén az 1911. év folyamán három időszakos méhészeti tanfolyamot fog tartani a következő beosztással: május hó 10—27-ig földmives kiscgazdák június hó 7—24-ig a vasuti pályafelügyelők és a pályafelügyelők stb. és augusztus hó 5—22-ig a néptanítók számára.

Céljuk ezen tanfolyamoknak, hogy az azokon résztvevők a méhtenyésztés elméleti és gyakorlati ismereteit elsajátítsák, valamint hogy a méhkaptároknak és méhészeti segédeszközöknek házilag való elkészítését is megtanulják. Minden egyes vidéki tanfolyamhallgató annak tartama alatt és pedig a földmives gazdák vasuti alkalmazottak napi két korona, a néptanítók napi három korona segélyben fognak részesítettni.

Minden egyes tanfolyamra 20—20 hallgató vétetik fel, kik kötelesek úgy a délelőtti, mint délutáni előadásokon pontosan megjelenni. A pályázni szándékozók felhívhatnak, hogy folyamodványukat, melyben a foglalkozásuknak megfelelő tanfolyamra való felvételüket kéri, feleltes hatóságuk útján az Erdélyrészi Méhész-Egyesület Elnökségéhez Kolozsvárra címelve, a földmivesek községük ajánlatával ellátva a tanfolyam megkezdése előtt legalább egy félhónappal nyújtják be. Az egyesület tagjai, a felvételnél előnyben részesülnek. Az Erdélyrészi Méhészegyesület elnöksége.

— **Az ezredik Hangya.** Abból az alkalomból, hogy Dömsödön megkezdte működését az ezredik Hangya, az üdvözlő táviratoknak egész özönével árasztották el Pallavicini Ede örgróft a Hangya elnökét. Az örvendetes eseményről egyébként a Hangya igazgatósága is megfelelő módon értesítette az összes altruisztikus célokat szolgáló nagyobb szövetkezeteket, a földmivészügyi miniszteriumot, gróf Serényi Béla földmivészügyi minisztert, aki már eddig is tanujelét adta, hogy a fogyasztási szövetkezetek érdekeit szívén viseli, a Magyar Gazdaszövetséget és elnökét, aki egyik legbuzgóbb támogatója volt mindenkor a magyar szövetkezeti mozgalomnak. Darányi elnök az alábbi táviratot intézte ebből kifolyólag Pallavicini Ede örgrófhhoz: »Nagy örömmel vettem az emlékezetes eredményről való kitüntető értesítést és üdvözlöttem, hálás elismeréssel emlékezem meg mindazokról, akik az üdvözölt gróf Károlyi

Sándor alapítását ily fényes eredményre vezették. Az érdem és dicsőség elsősorban Nagyméltóságod fáradhatlan és céltudatos vezetését illeti meg.

— **Az állatszámításról.** Március elsején kezdődött meg az országos állatszámítás. Országszerte telnek a rovátkolt ivék, melyek alapját képezik az állatszámítás eredményének. Az ivék pontos kitöltésétől függ elsősorban, hogy megkapjuk-e állatszámunknak a tényállásnak megfelelő eredményét. Intelligens gazdaközönségünk saját maga végzi az ivék kitöltését és így nem is kell attól tartanunk, hogy helytelenül vagy hézagosan töltenének ki azokat. Kérdés azonban, hogy az állatállomány zömét kezébe tartó kisbirtokosság át tudja-e érteni, miről van szó és a bevallást hűen teljesíti-e, vagy pedig az adóztatástól való félelem miatt nem iparkodnak-e kevesebbet bevallani? E félelem nem is alaptalan. A napisajtóból értesülést szerezhettünk a legkisebb gazda is arról, hogy milyen borribilis hadiköltségek kerülnek az idén megszavazásra, tudjuk, hogy ezeket az állampolgároknak kell fedezniök és így nem is lenne csoda, ha az állatszámításból az adóterhek fokozására következtetnének. Támogatnia kell tehát az intelligens gazdaközönségnek is a községi előjáróságot abban, hogy ellenőrzői feladatát minél jobban teljesítse.

— **A Magyar Gazdaszövetség Kecske-méte.** A Magyar Gazdaszövetség idei nagygyűlését a nyiregyházi nagygyűlés határozatának alapján Kecske-méte tartják meg. Ugy a Gazdaszövetség, mint Kecske-méte városa, valamint annak gazdasági egyesülete Koricsánszky János vezetésével már megkezdették a nagygyűlés előkészítését. Kecske-méte városa, nagy lelkesedéssel várja a szövetség lobogója alatt csoportosuló gazdákat. A Magyar Gazdaszövetség a nagygyűlés előkészítésénél Darányi Ignác v. b. t. t. volt földmivészügyi miniszter, elnök és Bernát István igazgató vezetésével kiváló sulyt helyez arra, hogy a nagygyűlésen a magyar mezőgazdaság minden fontos kérdése megvilágíttassék. Eddigelé számos testület jelentette be csatlakozását. A szövetség pedig most gondoskodik előadókrol.

— **A tordai husvizsgáló tanfolyam vizsgálója.** Február 15-én folyt le a tordai I. husvizsgáló tanfolyam vizsgálója a vármegyeház kistermében és a közvágohidon. A vármegye különböző községeiből való 14 hallgató — nagyjából gazda-ember — igen szép eredményt mutatott fel. A vizsgá-bizottság elnöke Faragó Miklos m. kir. főállatorvos, tagjai pedig Kolozsvár Sándor dr. vármegyeyei főorvos és Hajdu Ödön városi állatorvos tanfolyamvezető voltak. A második tanfolyam, ugyancsak 14 hallgatóval március hó 20-án kezdődik.

— **Elmarad a dési bikavásár.** A Szolnokdobokamegyei Gazdasági Egyesület által évenként rendezni szokott erdélyi magyarfajtájú dési tenyész-bikavásárt a még mindég uralgó száj- és körömfajás miatt a rendezőség bizonytalan időre elhalasztotta. A kiállítás idejét annak idején közölni fogják.

— **A szamosújvári orsz. fegyintézet igazgatósága** a folyó év június, július és augusztus hó folyamata alatt mintegy 600 métermázsá vegyes színű, első minőségű, erdélyi, szálas, mosatlan és minden idegen anyagtól mentes racka gyapjút fog *direkt a gazdaközönségtől* bélyeges nyugtával nyugtatandó, azonnali készpénz fizetés mellett, kézileg beszerezni. Már egy métermázsától kezdve lehet ajánlatot tenni. Egy métermázsánál kevesebb mennyiség nem fogadtatik el.

— **A szőlőkaró kedvezményes szállítása.** A m. kir. államvasut igazgatósága múlt évi novemberében rendeletet bocsátott ki, mely szerint az államvasut, valamint a kezelésében levő helyi érdekű vasutak áru-díjszabásában az első kivételes díjszabásba sorozott szőlőkaróra nézve főnálló díj-mérséklés alkalmazásához kötött föltételeket olyképpen módosította, hogy csakis azok a szőlőkarók élvezhetik a kedvezményes szállítási díjtételt, melyek minimális hosszúsága 1.5 méter, vastagsági átmérője

pedig legalább 3 és legfőbb 7 centiméter. Az államvasut e rendelkezése ellen fölterjesztést intézett az *Országos Magyar Gazdasági Egyesület* a kereskedelmi miniszterhez a rendelet oly értelmű módosítása érdekében, hogy a szőlőkaró kedvezményes szállításánál föltétlenül egy régebbi rendelet értelmében minimálisan az 1 méter hosszúság és 26/26 milliméter vastagság állapíttassék meg; továbbá ama föltételek kikötését is kéri az O. M. G. E. hogy minimális méretezésű karók egyik végükön hegyezett legyenek. A kérelmet pártolás végett megküldötték Serényi Béla gróf, földmivészügyi miniszternek is.

— **Borkiállítás Medgyesen.** Mult hó 18. és 19-én borkóstolóval kapcsolatos borkiállítást rendezett a Medgyesi Gazdasági Egyesület a Nagyküküllővármegyei Gazdasági Egyesület támogatásával Medgyesen. Erre a borkiállításra 230 borfajtát küldtek be. Ezen alkalomból azt a kérdést is tárgyalták, hogy az erdélyi borok jobb értékesítése céljából pinczeszövetkezeteket alakítsanak, különösen miután az olcsó homoki borok nagy versenyt támasztanak az erdélyi boroknak. 14 község, Medgyessel az élén, a pinczeszövetkezetek megalakításának szükségessége mellett nyilatkozott.

— **Élelmiszerek és italok kiállítása Antwerpenben.** Folyó év szeptember havában Antwerpen élelmészeti kiállítást rendez, melyen a szorosán vett élelmészeti cikkek és italokon kívül a velük kapcsolatos iparágak gyártmányai is kiállíthatók. A rendező-bizottság a külföldet is meghívja a kiállításon való részvételre. Azok a szőlősgazdák, kik akár borral, akár friss csemegegyűléssel vagy gyümölcsrel a kiállításon résztvevni óhajtanak, szíves edjenek tudakozódásukkal a Magyar Királyi Kereskedelmi Muzemhoz fordulni.

— **Erdélyrészi és szilágyvármegyei kirakó vásárok** március hóban: 14. Szászváros, Szilágy-Nagyfalu. 16. Segesvár. 18. Bolkács, Bonchida, Kis-Sink, Radnót, Uzon. 19. Csik-Szent-Domokos, Egerberg (Torda-Ar.). Márton-telke, Nagy-Apold, Parajd. 20. Brád. 21. Böggő, Erdő-Szent-György. 22. Szilágy-somlyó. 23. Vajdahunyad. 25. Apold, Szent-Ágota. 26. Erzsébetváros, Földvár. 27. Ö.-Boldogfalva, Szilágy-cseh. 28. Marosvásárhely. 28. Egerhát. 30. Balázsfalva, Gyergyó-Szent Miklós, Héjasfalva, Maros-Oroszfalu, Szászcsór.

A LAPFELÜGYELŐ BIZOTTSÁG FELÜGYELETE MELLETT

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:

TOKAJI LÁSZLÓ.

A LAP AZ ERD. GAZD. EGYLET TULAJDONA

**A MAGYAR
JELZÁLOG HITELBANK**

KOLOZSVÁRI KÉPVISELŐSÉG

(Jókai-u. 2. sz. I. emelet.)

FÖLDBIRTOKRA

és a nagyobb városokban fekvő

H A Z A K R A

15 évtől 65 évig terjedő törlesztéssel

LEGOLCSÓBB KÖLCSÖNÖKET nyújt.

A jelzalogul felajánlott erdélyrészi ingatlanok értékére és a megszavazandó kölcsön összegére nézve

**AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET
bizalmi férfiai adnak véleményét.**

A KÉPVISELŐSÉG elfogad

TAKARÉK-BETÉTEKET

és előnyösen kamatoztat.

Telefonszám 27.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII. Baross-utca 10. II. em.
Alakult 1900.

Biztosítéki alap

Alapítványok a kormány hozzájárulá- sával	1,981.700.— K
Tartalékok	1,933.963.54 „
Összesen:	3,915.663.54
1901. évi fölösleg	90.349.— K
1902. „	59.782.26 „
1903. „	109.331.73 „
1904. „	72.438.23 „
1905. „	61.730.60 „
1906. „	89.248.65 „
1907. „	41.877.32 „
1908. „	81.088.76 „
1909. „	106.589.64 „

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyiszintén az ember életére különféle módzatok szerint.

Az üzlet eredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek és az 1901. évi üzletfelelősegből egy a tűz, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4%-os díjvisszatérítést kaptak.

Az 1902. évi üzlet felelőse közgyűlési határozattal tartalékba helyeztetett. Az 1903. évben jégkár ellen biztosítottak 4%-os díjvisszatérítést kaptak. Az 1904. és 1905. évben a jégkár ellen biztosítottak 2-2%-os díjvisszatérítésben részesültek. Az 1906. évben a jégkár ellen biztosítottak, kik 5-10 évre adják fel biztosításukat 5% engedményben részesültek. Az 1907. és 1908. valamint 1909. évi üzletfelelősleggel pedig tartalékainkat gyarapítottuk, úgy hogy 1909. év végén a tartalékok 1,933.963.54 koronára rugnak.

Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomatvánnyal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál.

2003

Az igazgatóság.

Szőlőkötöző-fonál
jobb és olcsóbb mint a raffia.

ZSÁK és PONYVA
a legjobb minőségben és legjutányosabban a

Fischer-féle

zsák és ponyvagyárban Budapest Nádor-utca 31-33 sz. szoroshető be. A Fischer-féle szab. impregnált szavatolt tiszta lombfő készült vízhatlan ponyvák nagy strapa mellett is eltartanak 10-12 évig. A 28 év óta fennálló Fischer-féle zsák- és ponyvagyár az ország legjelentékenyebb uradalmainak és viszonteladójának szállítója. Pontos, szolid kiszolgálás. **Ponyvaköltöző Intézet.** Tessék ajánlatot kérni! 2260

Eladó kiváló jó minőségű I. oszt. bor- lugas és csemegefajta szőlőoltványok.

A Dicsőszentmártoni Szőlőoltványtelep Részvénytársaságnál peronospora és csimasz károktól (pajor) mentes kitűnő jó bor- lugas- és csemegefajtájú különböző alanyokra oltott szőlőoltványok **kaphatók.** A részvénytársaság kívánatra megrendelőinek díjmentesen küldi meg az 1910-1911. évekre vonatkozó árjegyzékét, mellékelve szőlőültetési és kezelési **utmutatását.**

Levélbeli küldemények cimzendők:

Dicsőszentmártoni Szőlőoltványtelep Részv. Társ. **DICSŐSZENTMÁRTON**

Schöppner Sámuel
nyug. m. kir. szőlészeti és borászati felügyelő, telepigazgatónak
Dicsőszentmártonba.

MATUTSEK JÓZSEF
KOLOZSVÁRT, Szentegyház-utca 3.

Ajánlja általánosan elismert saját műhelyében készült **FÉRFI és NŐI CIPŐ RAKTÁRÁT.**

Vidéki megrendelések mérték után de legbiztosabban egy használt, a lábra találó cipő beküldésével a legjobb anyagból és divat szerint lehetőleg gyorsan teljesíttetnek.

2019

Haszonbérbe adó 1911, esetleg az 1912.

gazdasági év kezdetétől hosszabb időre, egy közel 400 k. hold szántó, kaszáló és I-ső minőségű vetett legelőből álló, három évtizedet meghaladó, nagy állattenyésztésre fektetett, belterjes gazdálkodással sokszorosan átrágyázott, kiváló termő erőben levő földbirtok öszvetéssel, löherésekkel, 30 k. holdon felüli kitűnő, 4-szer kaszálható luczernással, modern gazd. felszereléssel, kőből-tégelából épült, cseréppel fedett bőséges gazd. épületekkel.

Ertekezhetni: **Sperker Ferencz** földbirtokossal.
Lakása: Szentdemeter, u. p. Nagy-Kend.

2537

ELADÓ

15 darab 13 hónapos elsőrendű tisztavérű, saját nevelésű fehér mangalica kanmalac.

Gr. Horváth Tholdy Rudolf.
Pata.

2551

ERDÉLYI BANK
és TAKARÉKPÉNZTÁR R.-T.
Kolozsvár, Mátyás kir.-tér 32

M. kir. szabadalm. osztálysorsjegyek főelárusító helye.
A bank elfogad betéteket takarékpénztári könyvekre, folyószámlákra s azokat felmondás nélkül visszafizeti.

Leszámitól, váltókat, utalványokat, járadékokat, checkeket, kisorsolt értékeket stb. stb.

Értékpapírokat, idegen pénznemeket elad és vásárol.

Előleget ad értékpapírokra, folyószámlán és előre meghatározott időre.

Díjmentesen bevált szelvényeket és elvállalja a sorsjegyek revízióját.

Kibocsát utalványokat, checkeket, hitelleveleket bármely külföldi piacra.

Rendelkezésre tart felek saját zárai alatt tűz- és betörésmentes páncélszekrényeket. (Safe Deposits.)

2017 Ózidi árak:
d. e. fél 9-től fél 1-ig, d. u. 3-tól 5-ig.

SZŐLŐOLTVÁNY-ELADÁS!

Az idei esztendő a peronosporának óriási mód kedvezett és ez az oka, hogy az egész országban nagy pusztításokat is végzett. Ellepte nagyrészt az oltványokat és vesszőket is és aki ilyen oltványból vagy vesszőből ültet, eredménytelen lesz a telepítése.

Báskén állithatom, hogy összes oltványaim és vesszőim **mind egy szál peronosporamentesek** és így nemcsak kifogástalan anyagot, de hosszútávú tőkét is adok vevőimnek. Minden érdeklődőt szívesen látok, hogy ezen állításom valódiságáról **személyesen** győződjék meg.

Csoda-szőlő; a legelővőbbben termő szőlő. 100 hektoliter term. holdanként s emellett jó zöldfehér bort ad.

Pozsonyi fehér; legújabb európai hybrid, 1 hold 70-80 hl. terem. Rendkívül buja növény s így öreg szőlőkben a **hiányok pótlására** alkalmas, már az első évben 150 cm. magasta megű. Bora kitűnő, nem rothad, ez a jövő szőlője.

Muscat Ottonel; a legfinomabb bort termi; zamatos erős, cukorkafa október közepére 28-28 fok, igen bő-
termő, gyenge borok feljavítására alkalmas. **Ezek ára:**
1000 gyökeres fásoltás 200 korona
1000 2 éves gyökeres fás vagy zöldoltás 220 korona
1000 gyökeres zöldoltás 180 korona
1000 sima zöldoltás 100 korona
1000 gyökeres nemes vessző 50 korona
1000 sima nemes vessző 20 korona

Szőlőoltvány legjobb fajokban.
Régi szőlők hiányainak pótlására 2 éves gyökörű, egy-
alkalmas régi telepek földözésére, ezre 200 K

Gyökeres fásoltvány, ezre 180 K
Gyökeres fásoltvány szépséghibával, olyan kötelezettség-
gel, hogy 95% megered belőle, ezre 90 K
Gyökeres zöldoltvány, ezre 170 K
Sima zöldoltvány, ezre 90 K
Gyökeres Ripária Portalis I., ezre 36 K
Gyökeres 2 éves I., ezre 40 K
Sima Ripária Portalis vékony II., ezre 20 K
Gyökeres hazai nemes vessző, ezre 40 és 36 K
Sima hazai nemes vessző, ezre 10 és 8 K

legjobb fajokban, teljes jótállással, azon kötelezettséggel, hogyha a küldött anyag meg nem felel, azt visszaveszem s pénzét visszazadom. 2529

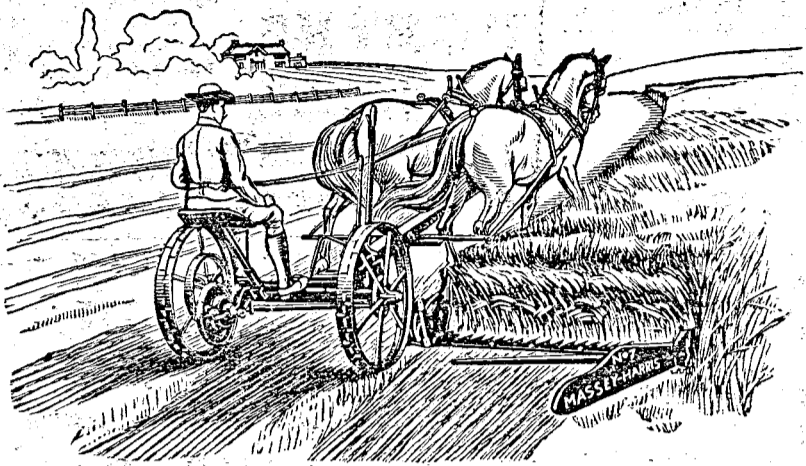
Nagy árjegyzék ingyen.

Csabayöngye legkorábbi és legfinomabb csemegefajta még alig kapható. Szaporítási legajánlatosabb. 1 db gyökeres oltás 40 fill., 10 db 3 1/2 K, 100 db 32 K; 1 sima oltás 20 fill., 10 db 190 K; 100 db 16 K. Oltványaimért teljes felelősséget vállalok. Rendelésnél az ár negyedére előlegl beküldendő, a többi utánveszem.

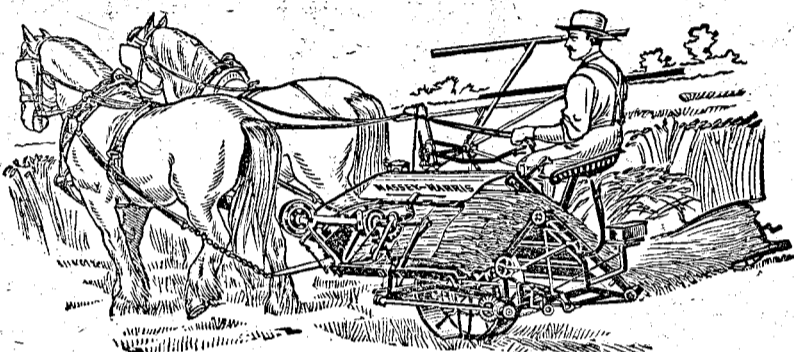
Székely I. József
GYÖNGYÖS. Szent-Urbán-templom.

MASSEY-HARRIS C^o R. T.

2521

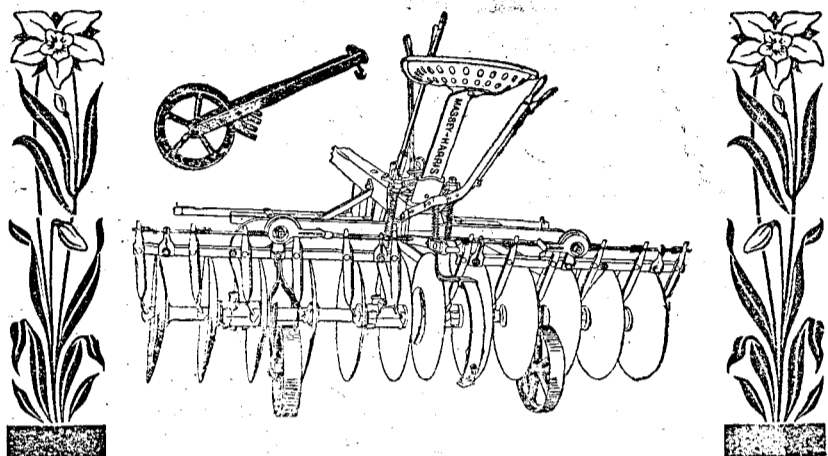

A világ legjobb gyártmányai!

fűkaszaló aratógép és föld-
:: mívelő eszközök gyára ::

TORONTO, ÉSZAK-
AMERIKA.

Árjegyzéket kívánatra ingyen küld

Massey-Harris C^o R. T. Budapest, V., Alkotmány-utca 23.

Legnagyobb választék és legjutányosabb árban kapható.

Divatos férfi ingek, alsó-nadrágok, gallérok, kézelők és finom angol és francia zsebkendők.

Női len és chiffon ingek, bugyigók, szoknyák, hálós ingek és kabátok.

Fű és leányka fehérnemű minden nagyságban és minőségben állandó raktár.

Sárga Kristóf

utódai

fehérnemű, vászon és szőnyeg nagy raktára

Kolozsvártt, Deák Ferencz-u. 3.

2005

Telefon-szám 567.

Telefon-szám 567.

Matrac, paplan, pokróc, valamint mindenféle ágyhuzat szakszerűen készítve, olesó árban található. — Minden fajtájú és nagyságú szalon, ebédlő és futószőnyeg, gyapjú és csipkefüggönyök.

Amerikai önműködő ablak-rolletták egyedüli főraktár.

Róth Testvérek

medgyesi

Szőlőoltványtelepét

a t. e. közönség figyelmébe ajánljuk.

Mindenki, aki első osztályú, szép, peronosporamentes szőlőoltványokat megvenni szándékoszik, sziveskedjék árjegyzéket kérni.

2546

Eladó

a ladamos-alamori bérgazdaságban tenyésztésre alkalmas, edzett, magyar erdélyi

fajtehén 36 darab,

kisborjas és borjuzó, valamint annak 2 évi

üzőszaporulata.

Érdeklődőknek tudósításuk esetén Ladamos vasuti állomáson kocsival áll rendelkezésükre.

2554

200 ezer darab

első osztályú

2 méteres és 2-20 méteres hosszúságn

hasított tölgy

szőlőkarót

most tavaszi szállításra keresek.

Legolcsóbb árajánlatokat kérek

„SZŐLŐGAZDA” jellegére e lap kiadóhivatalához sürgősen beküldeni.

2557

Szivattyúk és Mérlegek

különleges gyár
Garvenswerke,
Wien, II., Handelsquai No. 130.
Mintaraktár: I., Schwarzenbergstrasse 6.

Eladó

özv. báró Bornemissza Andrásné sz. gróf
Teleki Polixena ómélt. Komlód-oroszfái
gazdaságában:

21 darab 2 és 3 év közötti saját nevelésű erdélyi magyar fajú **fehér bika**, melyek közül 2 drb a kolozsvári kiállításon dicséret oklevéllel lett kitüntetve. Eredeti házi nevelésű anyáktól és L. Sperker szentdemeteri s gróf Wass m.-záhi tenyészteteikből vásárolt apaállatok utódai. Legelőn nevelt, edzett, erős csontozatu, jól fejlettek.

1 drb 3 éves feketeszínű mén, jegytelen, 164 cm. magas, hibátlan erdélyi anyától és Sáromberkén levő eredeti meklenburgi apától származó

igen szép és erős testalkatu.

1 drb. 4 éves vasderes színű herélt, 162 cm. magas Gidrán fajú, tulerős termetű **csikó**.

Több éves óbor kis és nagyobb mennyiségben, tisztán házilag kezelve. Utánvétel mellett hordókban szállítatik.

Venni szándékozókknak bővebb felvilágosítással szolgál s szükség esetén szentmihálytelki állomásra kocsit küld.

Komlód, u. p. Nagy-Nyulas (Kolozsmegye).

Engi Elek,

tisztartó.

2543

I. oszt.
kifogástalan

jégverés- és peronoszpora-mentes

fajtiszta szőlőoltványok kaphatók

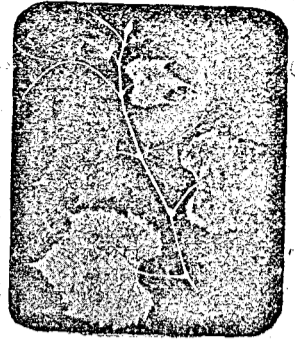
Scheiner M. és fia

szőlőoltvány telepén

Teke, Kolozsmegye.

Arjegyzék kívánatra bérmentve és ingyen.

2560

Nagyobb számú **berkshirei**

tenyésztést
(koca-malacot és kocát 5-12 hónaposokat) vesz az Erdélyi Szász Gazdasági Egyesület Nagyszebenben.

Kérjük az eladó állatok számát és árát mielőbb az egyesülettel közölni.

2556

A „Nagyszebeni Földhitelintézet“-től

10-50 éves lejáratu

olcsó ingatlan jelzálog-kölcsönöket, szerzek konvertálok más intézeti terheket, rendbeszedem egyúttal az elhanyagolt telekkönyvi birtok és teherállapotot, kagyors és költséget kimélt eljárással.

A „Nagyszebeni Földhitelintézet“-től

adó- és egyéb levonásmentes, óvadékképes, különösen katonai óvadéku alkalmas, a földszéken is jegyzett 50 év alatt kisorsolandó

4 1/2 %-ot tisztán jövedelmező zálogleveleket.

A szelvények költségmentesen az intézetnél Nagyszebenben és a „Kolozsvári Kereskedelm. Banknál“ kifizettetnek 2018

A legmegbízhatóbban közvetitem:

magán- és bérházak, birtokok és bérletek, erdők, bányák és ezek termékeiük adás-vételi ügyleteit.

Telefon: 859. sz.

Erdélyi erdő-, faanyag- és bányaügynökség
GOMBOS BENŐ Kolozsvár, Ferenc József-ut 7.

A „Nagyszebeni Földhitelintézet“ kizárólagos ügynöksége.

Okleveles gazda

nőtlen, 29 éves, keresztyén, főri belterjes uradalmakban szerzett 7 1/2 évi széleskörű gyakorlattal, úgy a különféle növények termelése, mint

állattenyésztés

és számvitelben: intézői, pénztárnok vagy számvevői

állást keres, azonnali belépéssel.

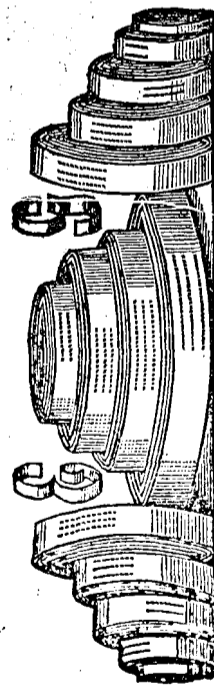
Bővebb felvilágosítást nyújt és közvetítést szívességből teljesít:

Pethő György

uradalmi jószágigazgató,

Szatmár-Németi.

2558

Gmeiner E. gépszijgyár Brassó.

Ajánl saját gyártmányu:

Elsőrendű szimpla és dupla színű gépszijat 600 mm. szélességig.

Többféle varró és kötőszijat legjobb minőségben.

Elsőrendű gépszijbőröket javításokhoz minden vastagságban.

Azonkívül szállit legjobb minőségű gép- és hengerolajokat, gőzgépek és motorok kenésére

Ajánlatok és minták megkeresésre.

2275

A LEGNAGYOBB ÁLLAMI ÉS ELSŐ DIJAKKAL KITÜNTETVE

Bogyay Gyula tájkertészete

tájkertész és kertépítő

BUDAPEST

Telefon 25-33. Kerttechnikai iroda: Telefon 25-33

2278 **VII., Gizella-ut 15.**

(Lakás: Stefánia-ut 1. szám.)

Teljesen új, 4 lóerős benzin cséplő, lóhere dörzsölővel és teljes felszereléssel.

Csak 3 hétig volt használva, betegségem miatt **eladó.**

à 6500 kor. Értekezhetni. K.-Kükülöm.

Balavásár, Bálint Albert.

2557

Orpington-fajtojasok.

A kolozsvári állatkiállításon első díjjal díjazott

Orpington-törzs fajtojasok eladók.

1 drb. 60 fillér. Erzsébet-ut 13. szám.

DRÓTKERITÉS
BÁRMELYFAJTÁJU
KAPHATÓ
OLCSÓN

STADLER

MIMÁLY
SORONYKERITÉS
578
GYÁRABAN
BUDAPEST
VI-VÁCI KÖRÚT 43
ÁRJECZYÉK ÖLJMENTES

GREDETI GÉPFONAT
MILUNGARIAFONAT
TOBBSZÁRUSAVARTFONAT
DELTA FONAT

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Budapest, Váci-körút 68.
Által a legújabbosabb árak mellett ajánlatosak

Locomobil és gőzcsepplőgépek,
szalmakaszalók, járgány-csepplőgépek, főherce-csepplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszálo- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák, sorvetőgépek, Planet Jr. kapálók, szecskevágók, répvágók, kukorica-morzsolók, darálók, őrlőmalomok, egyetemes acél-ékek, 2- és 3-vasú ékek és minden egyéb gazdasági gépek.

1900. parisi világkiállítás Grand Prix.

Kwizda-féle
Korneuburgi marhapor,
Diétikus szer lovak-, marhák- és juhoknak.
1 doboz ára K 1.40
1/2 doboz — 70
Közel 50 év óta a legtöbb istállóban használatban, étvágyhiánynál, rossz emésztésnél, valamint feheneknél a tej javítása s a tejelekedés javítása céljából.

Kwizda-féle kutyapilulák
Zselatin-átvonattal. Hajtópilulák kutyáknak.
1 doboz ára K 2.—

Kwizda-féle sertéspor.
Diétikus szer a hizlalás elősegítésére.
Kis doboz K 1.20. Nagy doboz K 2.40.
Erősítő takarmány,
lovak és szarvasmarhák számára,
1 doboz 5 étadag K —.60, 1 láda 50 étadag K 6.—

2450 II.

Kwida-féle Restitutions-fluid
mosóvíz lovak számára. — Egy üveg ára K 2.80.
Az udvari istállóban és versenystállóban 40 év óta használatos, mint kitűnő erősítő szer nagyobb munka végzése előtt és után, ingyulladásoknál stb. Trainingbea nélkülözhetetlen.

Főraktár: TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerháza
BUDAPEST, VI, Király-utca 12. és Andrásy-út 26. szám.

Védjegy, címke és csomagolás szabadalmazva.

KOLOZSVÁRI
TAKARÉKPÉNZTÁR ÉS HITELBANK R.-T.
Alaptőkéje 1.200.000 korona teljesen befizetve: Tartaléktőkéje és egyéb alapjai 654.650 K 68 fillér. Betétek könyvecskékre és folyószámlákra 10.626.313 K 35 fillér.

Irodák:
Kolozsvár, Mátyás király-tér 7. szám. (Saját házában.)
Üzleti órák reggel fél 9-től déli fél 2 óráig.
Áruraktári osztály a pályaudvar mellett, Baross-tér 3. szám. Zalogház Király-utca 3. szám.
Értékpapirokat vesz és elad, valamint ezek eladását közvetíti idegen számlára, mindig a legelőnyösebb feltételek mellett. Utalványokzt állít ki külföldi piacokra a napi árfolyamon.
Árukra előzetes ad készpénzben, ha azok áruraktáraiba be vannak tárolva.
Áruk betárolását, kezelését és eladását elvállalja előnyös feltételek mellett, a Máv. kolozsvári állomása mellett levő áruraktáraiban és azokat szakszerűen kezelteti.
Betéteket elfogad könyvecskékre vagy folyószámlára előnyös feltételek mellett és azokat rendszerint felmondás nélkül fizeti vissza. Jelzalogkölcsonöket készpénzbeu ad

ház- és földbirtokra
10—60 évig terjedő időtartamra a legelőnyösebb kamat és tőketörlesztési hányad mellett.
Jelzalogkölcsonöket konvertál igen előnyös feltételek mellett is minden ilyen ügyletet a lehető leggyorsabban bonyolít le.

Leszámitól váltókkal a legmérésékeltőbb kamattal.
Folyószámlai kiteleket nyújt akár jelzálog, akár értékpapir fedezett mellett. Szelvényeket bevált, ugyszintén sorsolt értékeket is.

VEGYENI! VEgyENI!

Magyar Jelzaloghitelbank konvercionális sorsjegyet, melyek mindegyikét kihúzzák a törlesztési huzáson és a nyereséghuzásokon az a sorsjegy is tovább játszik, melyre előzőleg egy vagy több nyeresémny már esett. E sorsjegyek 70 éven át játszanak és kaucióképpen is letehetők. Legnagyobb főnyeresémny

EGY MILLIÓ KORONA.
Huzások: minden év febrár 25-én, április 25-én, június 25-én, augusztus 25-én, október 25-én és december 27-én.

Részletre:
egy darab 16 havi részleifizetésnél havi 10— korona
,, 18 „ „ „ „ 9— „ „
,, 21 „ „ „ „ 8— „ „
,, 24 „ „ „ „ 7— „ „
,, 29 „ „ „ „ 6— „ „

vagy letétre 30 — K foglaló lefizetése után legelőcsőbb kamatra. A nyeresémnyek azonnal a bevót illetik.

Kapható a
Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank Részv.-Társ.-nál
Mátyás király-tér 7. szám alatt. 2004

Eladó!

Dr. gróf Teleki Domokos úr ömeltősága gerneszegi gazdaságában, szeszgyári hizlalásra igen alkalmas nagytestü, 23 db. 2545

8—10 éves fehér ökör.
Érdeklődőknek felvilágosítást nyújt (Gerneszeg posta-távirda vasut állomás.) Pálffy Dezső intéző.

Kerestetik
150—200 holdas gazdaság
haszonbérletre.
Ajánlatok a kiadóhivatalba „Bérlet“ jeligével küldendők.

2553

A Hunyadmegyei
Első Gőzeke-Vállalat

elvállal két mozdonyu Fowler-féle gőzeke garnitúrájával Erdélyben tavaszi és őszi bérszántást, ugyszintén rigolozást.
Szerződés kötés esetén szántató kivánságára jó minőségü köszénröl vállalkozó gondoskodik.
Bővebb felvilágosítással szolgál:
Barcsay Andor dr. országgyűlési képviselő,
Budapest, IV. Molnár-utca 11. 2016